GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 100.

W Niedzielę Dnia 16. Grudnia 1810.

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu, w Pałacu Naszym w Dreznie dnia 11 miesiąca Października 1810.

FRYDERYK AUGUST

z Bożey Łaski Król Saski, Xiąże Warszawski, &c. &c.

Na przełożenie Ministra Spraw Wewnętrznych i za wysłuchaniem Naszey Rady Stanu postanowiliśmy i stanowiemy co następuie:

Art. 1. Sprawy sporne pochodzące z rządu zeszłego Galicyi, należące podług prawideł tegoż rządu do Instancyi Administracyyney, przychodzić odtąd będą do Magistratur Konstytucyynych, bądź Sądowych, bądź Administracyynych, stosownie do ich teraźnieyszey organizacyi.

Art. 2. Sprawy w których przynaymniey Instrukcya w pierwszey Instancyi ukończona nie iest, uważane będą iak sprawy nowe.

Art. 3. Sprawy Administracyyne, w których Instrukcya pierwszey Instancyi ukończona została, sądzone będą w pierwszey Instancyi w Radzie Prefekturalney, a w drugiey Instancyi ostatecznie w Radzie Stanu.

Art. 4. Sprawy zaś Administracyyne, w których za rządu zeszłego zapadł wyrok pierwszey Instancyi, sądzone będą w drugiey Instancyi w radzie Prefekturalney, a w trzeciey Instancyi w Radzie Stanu.

Art. 5. Sprawy, w których za rządu zeszłego zapadły dwa wyroki, sądzone będą w Radzie Stanu w trzeciey Instancyi.

Art. 6. Sprawy te, idą do wyższey Instancyi w tedy tylko, gdy podług prawideł rządu zeszłego, wyższa Instancya iest dozwolona.

Wykonanie ninieyszy woli Naszey, i umieszczenie Dekretu w Dzienniku Praw w czem do kogo należy, zalecamy.

(Podp.) *Fryderyk August.*

(L.S.) przez Króla

Zgodno z orygin: *Minister Sekretarz Stanu*

Felix Łubieński, *Stanisław Breza.*

Minister Sprawiedliwości.

(L.S.) Zgodno z oryginałem

Antoni Jonneman *Minister Sekr. Stanu*

Sekr. Jeneralny. *Stanisław Breza.*

Z Sztokolmu d. 23. Listopada.

Ogłoszone tu zostały następuiące dwa pisma Królewskie tyczące się woyny z Angliią:

" My Karol, z Bożey łaski Król Szwedow, Gotow i Wendow, &c. Następca Norwegii, Xże Szleswicki, Holsztyński, &c. czyniemy wiadomo: iż chcąc wszelką odiąć wątpliwość, która względem postępowania Naszego państwa na przeciw Anglii zachodzi, spoić tem bardziey związki przyiaźni i zaufania, które nas łączą z domem Nayiaśnieyszego Cesarza Francuzow i Króla Włoskiego, tudzież przyłożyć się z Naszey strony do pożądanego celu stałego lądu, powszechnego i prędkiego pokoiu, widzimy się bydź zniewolonemi wydac ninieyszem woynę W. Brytanii i Irlandyi. Rozkazuiemy zatem i rozporządzamy łaskawie, iż od dnia dzisieyszego ustać ma wszelka żegluga, handel i bieg poczty, iako też wszelki inny związek pod iakimkolwiek bądź nazwiskiem, z połączonemi królestwami W. Brytanii i Irlandyi, należącemi do nich portami, miastami i mieyscami, pod karą ustawami kraiowemi przepisaną. Jest więc Naszą łaskawą wolą, i rozkazuiemy Naszem feldmarszałkom, wielkorządzcom, dowodzacym Jenerałom, admirałom, kapitanom i wszystkim dowodzcom na lądzie i morzu, ażeby z podkommendnemi swemi nietylko ninieyszą tę wolą Naszą przyzwoicie i śpieszno do każdego wiadomości w powiatach swoich podali, ale nadto pilnowali, żeby ta ściśle zachowaną była. Do czego maią się wszyscy, których to obchodzi, pokornie stosować. Dla tem większey wagi podpisaliśmy ninieysze rozporządzenie własną rel . i rozkazaliśmy ztwierdzić go Królewską Naszą pieczęcią. W Sztokolmie d. 17 Listopada 1810. *Karol.*

" My Karol, z łaski Bożey Król Szwedow, Gotow i Wendow, &c. podaiemy do wiadomości, iż gdy dla utrzymania naszych związkow z Nayiaśnieyszym Cesarzem Francuzow, Królem Włoskim i Protektorem ligi Reńskiey, uznaliśmy za potrzebne wydać woynę połączonem królestwom W. Brytanii i Irlandyi, i przerwać z niemi wszelki handel i związki: przeto rozporządziliśmy, rozporządzamy i nakazuiemy ninieyszem, iż gdyby nadspodziewanie Nasze znaydować się miał w portach Naszego państwa iakowy okręt Angielski, ażeby natychmiast był zatrzymany, i wszystkiego iak nayściśley przestrzegano, co tylko w takowym przypadku zachować należy: tak, iż wszystkie W. Brytanii woienne i handlowe okręty, i bez żadnego wyiątku wszystkie okręty, które do W. Brytanii, iey osad lub kraiow pod iey panowaniem będących należą, lub prowadzące towary pochodzące z iey fabryk lub tam wydane, lub do Króla Jmci W. Brytanii lub iego poddanych należące, nie maią bydź pod naysurowszą odpowiedzialnością do portow Szwedzkich wpuszczane. Przyczem rozkazuiemy łaskawie, ażeby z powodu przedsięwziętych w innych kraiach środkow zabraniaiących wprowadzania Angielskich i osadowych towarow, takowe towary z żadnego Naszego miasta i mieysca państwa Naszego, gdzie ninieysze rozporządzenie ogłoszone zostało, za granicę nie były wywożone. Z tych tedy powodow, widząc, iż zapas będących w kraiu Naszem osadowych towarow wystarczy na długi czas na potrzebę Naszych poddanych, zostaliśmy zniewolonemi zakazać wprowadzania osadowych towarow,

skąd one kolwiek pochodzić mogą lub na iakimkolwiek bądź ſtatku przybędą. Jak tylko ninieyszy zakaz ogłoszony zoſtanie, nie wolno żadnemu ſtatkowi z osadowemi towarami do Szwedzkich portow zawiiać. Z resztą nakazuiemy wyśledzenie wszyſtkich Angielskich i osadowych towarow, które od 24 Kwietnia r. b. nieprawnie do państwa wprowadzone zoſtały, to ieſt gdzie i za iaką wartość. Poźniey rozporządziemy, iak z takiemi towarami poſtąpione bydź ma. Co względem iednego lub drugiego rozporządziliśmy, ma bydź przez urzędnikow Naszych nayściśley zachowane. Dla większey wagi, &c. W Sztokolmie d. 19 Liſtopada 1810.

Królewicz Naſtępca tronu przedſięweźmie w krótce podroż do Gotenburga.

Wywoz soli ieſt zakazany.

Z Paryża d. 27. Liſtopada.

List z Amſterdamu donosi, iż zdrowie Króla Angielskiego nie polepszyło ſię do 22 Liſtopada, i że choroba iego ciągłą sprawuie obawę o iego życie.

Od 15 Października do 15 Liſtopada r. b. zbroyne Francuzkie ſtatki przyprowadziły do portow Francuzkich 24 Angielskich okrętow; 4 skołatane Angielskie okręty przyprowadzono do portu Bulońskiego, a odbito nieprzyiacielowi 14 okrętow pod banderami Amerykańską, Duńską, Papenburską, Oldenburską i Hollenderską.

Onegday zaszczycili Nayiaśnieysi Cesarſtwo obecnością swoią reprezentacyą komedyi *Wacław*, i z naywiększą radością przyiętemi zoſtali. Przegrany iuż był pierwszy akt gdy Cesarſtwo do loży weszli, i na iednomyślne żądanie publiczności musieli go aktorowie powtorzyć.

Pod d. 5 b. m. mianował J. C. K. Mość dotychczasowego konsula w Szczecinie, P. Billiot, konsulem w Rydze; pod d. 10 P. Leroy, dotychczasowego jeneralnego konsula w Kadyxie, jeneralnym konsulem w Hamburgu, a P. Maupertui konsulem w Szczecinie. Baron Burand dotychczasowy poseł w Stuttgardzie, iedzie w tymże zaszczycie do Neapolu.

Monitor zawiera naſtępuiące doniesienia od woyska w Hiszpanii:

Oblężenie Kadyxu na końcu Września i Października. W nocy z 28 na 29 Września uderzyli oblężeńcy na środek woyska oblegaiącego, które zaymuie liniią od Arreriffe. Przedarli ſię za pomocą armatnych łodzi, w liczbie 4 do 5000 ludzi, przez moſt Suazo do Carrara. Lecz w krotce odpartemi zoſtali przez 9ty pułk liniiowey piechoty i nie potrafili dopiąć swoich zamysłow zburzenia naszych szańcow; plac boiu zoſtawili okryty trupami i bronią. My utraciliśmy 7 ludzi w zabitych i mieliśmy około 20 ranionych. Z resztą ogromne nasze prace dla zamknięcia portu i wyspy Leon idą z pośpiechem. Przeszło 300 dział znayduie ſię na batteryach; w Sewilli leią moździerze nowego wynalazku. Utworzona ieſt pomimo wielorakich przeszkod liczna flotylla. Trokadero, Puerto Real i Chiklana są mocno obwarowane.

Andaluzya w Październiku. Na zgromadzonych na nowo pomimo kilkokrotnego porażenia rokoszanow nad rzeką Tinto, którzy pod zasłoną armatnych łodzi chcieli ſię nad uyściem tey rzeki w Huelda oszańcować, rozkazał Xże Dalmacyi d. 13 Października uderzyć: zrobione iuż szańce wzięto szturmem; więk-

)2(

szą część rokoszanow zabrano w niewolą, zabito lub rozproszono. Korpus 1200 rokoszanow wynoszący został także przez Pułkownika Bonnemaine w El-Bosque rozproszony.

Wyprawa przeciw Maladze. D. 14 Października pokazała się Angielska eskadra z 2 liniiowych okrętow, 4 fregat i 3 brygow złożona, z 4 armatnemi łodziami i 7 przewozowemi statkami przed zamkiem Fuengirola. Strzelaiąc potężnie do zamku wysadziła woysko swoie w Cala del Morale, które składaiąc się z 82 i 83 Angielskiego i Hiszpanskiego pułku Toledy, 5000 ludzi wynosiło. Dowodził niem Lord Blaney. D. 15 z rana kazał Angielski jenerał wezwać zamek do poddania się; ale Kapitan Młokosiewicz, dowodzący w tym zamku, nie dał sobie o żadnych układach wspomnieć. Zaczęto więc zaraz dawać ognia do zamku tak z batteryy iako i eskadry. Jenerał Sebastiani zgromadził 3 tysiące ludzi, uderzył na nieprzyiaciela, pobił go, odparł i batteryą iego opanował. W nieładzie musieli Anglicy i Hiszpanie uciekać na okręty zostawiwszy wiele zabitych i jencow, przyczem wiele postrzelanych statkow z woyskiem się zatopiło, tak iż z wysiadłych na ląd woysk mało co Anglicy uprowadzili. Lord Blaney znayduie się pomiędzy jencami.

Ostatnie doniesienia z Andaluzyi dochodzą do 10 Listopada. Woysko iest zdrowe. Xże Dalmacyi posłał 5ty korpns woyska nad rzekę Tagus.

Murcya w Październiku. Blake nie maiący żadnego więcey woyska, zebrał kilka tysięcy chłopow, którzy nie warta ią nazwiska żołnierza, wysełał ich po 200 i 300 dla tamowania związku na granicy Jenerał Godinot rozpędził te kupy. Grenada, Korduba, Jaen i cała Andaluzya są spokoyne. Od ustania upałow nie zna woysko nasze żadnych chorób.

Z Katalonii donoszą, iż Hiszpański Jenerał Bassecourt wyruszył z Walencyi z 500 konnicą i 7000 piechoty, dla oswobodzenia Tortoli. Lecz postrzegłszy Jenerała Suchet z 2500 grenadyerow cofnął się i ścigano go nadaremnie aż do Penicole. Teraz nie doznaie oblężenie żadney przeszkody; przekopy otworzone zostały d. 4 Listopada. Woysko Katalonskie wspiera to oblężenie i posela żywność do Barcelony. Nawarra była w Październiku i Listopadzie spokoyna. Jenerał Dumoutier poszedł z 6 pułkami fizylerow gwardyi, &c. do Walado idy, dla złączenia się tam z innym korpusem gwardyi, a potem z Jenerałem Drouet, który mieć będzie 20,000. wybornego woyska w odwodzie.

Asturya i Prowincya St. Ander w Październiku i Listopadzie. Zapowiedziana od dawna w pismach Angielskich, wyprawa wyszła na 4 fregatach i 40 przewozowych statkach z Koruny, dla opanowania Santony. D. 27 Października pokazał się tyle razy pobity Marquesito z 300 ludźmi, całą swoią siłą przed Gijon. Gdy razem zbliżyła się do tego portu eskadra z 27 żagłow złożona i wysadziła niedługo 2500 ludzi na ląd, opuścił Pułkownik Cretin przed tak przemagaiącą siłą to miasto i cofnął się o godzinę drogi za miasto; lecz nazaiutrz odebrawszy posiłki przymusił Anglików i Hiszpanow ubiwszy im i poraniwszy kilka set ludzi do ucieczenia na okręty.

D. 20 uderzyło nadaremnie 500 Gali.

cyanow na brygadę Valletau w Fresno i Grado.

D. 23 wieczorem zarzuciła nieprzyiacielska eskadra kotwice na przedporciu Laredo z 43 żaglów złożona, do którego portu przybył iuż był Jenerał Caffarelli z kilku tysiącami ludzi. D. 24 i 25 odmienił się wiatr i przymuszoną została oddalić się na morze, przyczem zatopiło się kilkanaście iey okrętow, na których utraciła do 1200 ludzi. Pomimo tego usiłowały szalupy tey eskadry d. 27 wysadzić woyska na ląd; lecz będąca przy Santona batterya tak potężnie dawała do mch ognia, iż musiały się oddalić. O godzinie 5 po południu powstała burza, która od tego czasu ustawicznie tey eskadrze dokuczała. Pewnie sądzić można, iż tylko fregaty się uratowały, lecz z tych iedna tak była od naszych batteryy postrzelana, iż zapewne się zatopiła.

Kardynał Maury, arcybiskup Paryzki, wydał pismo, nakazuiące publiczne modły z powodu ciąży Cesarzowey, w którem między innemi mówi: " Jakże nową i świetną przyszłość okazuie iutrzynka tak pożądanego dnia widokom i nadzieiom Francuzow! Tron Karola Wielkiego, który wśród tak wielu szczątkow i rozwalin widzieliśmy wznoszący się, otoczony zostanie w oczach naszych naypewnieyszą podporą, iaką tylko dziecinna miłość nasza ubłagać mogła dla szczęścia oyczyzny. Wysoka i cnotliwa Monarchini, którą Niebo dla naszego szczęścia nayzacnieyszemi powabami udarowało, nabędzie przez swoią płodność nowych praw do wdzięczności i przychylności narodu. Przywrociciel naszych ołtarzy, Poiednawca Europy, Oswobodziciel, Mąż Francyi nie może lepiey wyrazić swey radości, donosząc swem ludom o szczęśliwem tem zdarzeniu, iak kiedy w obliczu Boga, który go tem dobrodzieystwem obdarza, oświadcza światu, iż nieskończenie iest ucieszony. Dałoby Niebo, żeby się w krótce zobaczył odrodzonym w synie, któryby stał się godnym iego imienia, imienia, które na wieki będzie naypięknieyszą iego chwałą, a potomstwu iego przypominać zawsze będzie, iak bardzo gieniusz iedynego Męża, którego Opatrzność powołała do odmienienia postaci ziemi, na los narodu i świata działać może. Tak iest, dałoby Niebo, żeby się ile możności widział odrodzonym w synie, wychowanym w szkole tak pięknego rządu. Lecz obraz wszystkich powinności Królewskich włoży na to Nayiaśnieysze dziecię wielki dług chwały, i znaydzie na tronie połączenie wszelkiego rodzaiu gieniuszu, który my także w dzieiach ludzkiego rodzaiu pierwszy raz dziwiemy.„

Z Londynu d. 18. *Listopada.*
(*Z Monitora Francuzkiego.*)

W przeszłym tygodniu mieliśmy (piszą z Hull) nadzwyczay wielką burzę pod naszemi brzegami: 40 okrętow zatopiło się lub na brzegi są wyrzucone.

Wczoray ogłoszono tu następuiące doniesienie:

Z Windsoru d. 17. *Listopada.* " J. K Mość miał noc niespokoyną i gorączka była większa iak przed dwiema dniami.„

Rząd odebrał wczoray listy od Lorda Wellington; przywiezione one zostały przez okręt Doterell, który d. 5 odpłynął z Tagu. Zapewniaią, iż te listy dniem iednym poźnieysze są od listow nadeszłych tu d. 16 i tyczą się korrespondencyi, którą Lord

Wellington z Mafsena względem wymiany jencow otworzył.

Nadeszły na pocztowym okręcie lift prywatny z Lizbony pod d. 4 wyraża, iż sposob, iakim Mafsena potrafi fię w swoim ftanowisku żywić, iest dla Anglikow celem podziwienia, gdyż wszelka żywność, która znaydowała fię w mieście Thomar, została przed przybyciem tam Francuzow zniszczona.

Pułk 15ty utracił w zachodniey Indyi, gdzie żółta goraczka panuie 480 ludzi.

Dziewięciu będących w niewoli officerow Francuzkich, którzy nie dawno z Chesterfield uciekli i przy Falkstone na morzu na dwoch statkach schwytanemi zostali, przyprowadzono pod woyskową strażą do Canterbury. Po wysłuchaniu odprowadzono ich nazaiutrz do Falkstone, dla skonfrontowania z osobami, o których iest porozumienie, że im przedały statki i do ucieczki dopomogły. Zdaie fię, iż rząd chce raz na zawsze zapobiedz ustawiczney ucieczce jeńcow Francuzkich z nad brzegow Kentu.

Dnia 20. *Listopada.* — O chorobie Króla ogłoszono następuiące doniesienia:

D. 18 *z rana.* J. K. Mość spał cokolwiek dzisieyszey nocy. Gorączka zwolniła ku ranu. *W wieczor o godzinie* 8. J. K. Mość spał dziś kilka godzin i ma fię dziś w wieczor lepiey. *D.* 19 *z rana.* J. K. Mość miał dziś noc spokoyną chociaż nie spał, ponieważ wczoray z wieczora spał kilka godzin. Ma fię dziś tak iak wczoray.

Dziś wychodzi nadzwyczayna gazeta dworska. (Ogłaszaiąca, podług Monitora, pismo P. Stuart.)

Z Kadyxu nadeszły listy pod d. 3 i 5 b. m. Donoszą one o rozwiązaniu rejencyi. Na iey mieysce postanowiona iest nowa wykonawcza władza, która składa fię z trzech członkow czynnych: Prezesa Agar i assessorow Blake i Ciscar, i dwoch zastępcow w czasie ich choroby. Jeden z ostatnich, Margrabia Palacio, chciał aby do przysięgi dołożony był warunek: "bez nadweręzenia wykonaney Ferdynandowi VII przysięgi." Oburzyło to zgromadzenie; Margrabia wzięty do więzienia został, a na iego mieysce obrano Margrabię Castelena.

Okręt Edward odpłynął d. 8 z Lizbony, a przybył d. 17 do Dartmutu. Przy iego odpłynieniu nie zaszło nic ważnego przy woysku. Zwyczayny pocztowy statek iest oczekiwany. Wieśniacy, którzy w mieście Lizbonie nie znaleźli przytułku, pomieszczonemi zostali w sałaszach między miastem i Angielską linią. Równina ta podobna iest dla wielu sałaszow do ogromnego rynku.

Dziennik *Star* zawiera względem zdrowia Króla następuiące wyiaśnienie: Z prawdziwą radością donieśliśmy d. 16go., iż J. K. Mość przyiął Lordow Camden i Chesterfield i rozmawiał z niemi o interessach publicznych. Z wielką przykrością musimy teraz odwołać to doniesienie; gdyż blisko od 3 tygodni nie wykonywa J. K. Mość w żaden sposob praw Monarchy. Wspomnieni Lordowie nie byli do Króla przypuszczonemi. Możemy nawet zapewnić, iż w przeciągu tego czasu żaden członek z familii Królewskiey nie widział fię z Królem. Tem chętniey ogłosiliśmy powyższą pogłoskę za prawdziwą, że była w obu izbach parlamentu nieiako potwierdzona.

W Irlandyi pokazuią fię znowu nieiakie zaburzenia.

Gazeta ranna czyni następuiące uwagi nad kampaniią w Portugalii: " Obwiniaią nas o uporne i kary godne zaślepienie, ponieważ w zawikłanym opisie, który nam ministrowie czynią, nie upatruiemy ieszcze nieochybney zguby woyska Francuzkiego w Portugalii; ponieważ przyznaiemy Jenerałowi Massenie dostateczną znaiomość sztuki woienney, ażeby wierzyć można, iż dał się wciągnąć w sidła; ponieważ utrzymuiemy, iż wsteczne poruszenie dywizyi Loison, nie tak iest przygotowaniem do cofania się, iako raczey zręcznym obrotem, dla zapewnienia głównemu woysku żywności i posiłkow; ponieważ myślemy, iż Massena będzie się mógł trzymać aż do nadeyścia przyrzeczonych mu posiłkow; ponieważ przepowiedzieliśmy, iż może pewnie spodziewać się znacznych posiłkow. Ponieważ to wszystko poważyliśmy się powiedzieć, przeklinaią nas nasi ministrowie i jenerałowie i nazywaią jakóbinami. Wszelako obstaiemy uporczywie przy naszem zdaniu, iż pomimo wysokiego świątła, które nie dawno Słońce (dziennik Londyński) rzuciło na nadeszłe nie dawno z Lizbony wiadomości, polityczny widokrąg zawsze ieszcze w owey części ziemi iest zachmurzony. Massena utrzymuie się ciągle w swem stanowisku. Wysłał iednego z swoich jenerałow w celu zapewne, aby odurzył nieprzyiaciela i otrzymał zapasy i posiłki, które mu Drouet prowadzi. Z temi posiłkami będzie więc w stanie zamykać przez całą zimę obronną liniią Lorda Wellington. To zdaie nam się równie podobnem do prawdy, iak nieprzyiemnem dla nas zdarzeniem, bo nie powinniśmy zapominać, iż opatrzenie Lizbony w żywność przez nas tylko nastąpić może. I cóż się stanie z walecznem naszem woyskiem, gdy pora roku zamknie wniyście do Tagu, lub flota nasza nie będzie mogła stamtąd wypłynąć? Dopoki nie dowiemy się, iż Massena się cofnął, musimy się o nasze woysko lękać. Powiedzieliśmy prawdę w poprzedzaiącym Nrze pisma naszego, iż Massena przez odesłanie dywizyi Jenerała Loison, osłabił zaczepne swoie stanowisko; lecz, kiedy nie ruszył się z mieysca swego, zdaie się zapewnionym bydź o swoim bezpieczeństwie. Będzie nam rownie miło, iak Słońcu, dowiedzieć się, że Massena pobity został i cofać się musi; bo to cofanie, ieżeli nastąpi z niedostatku żywności, będzie dla niego nader zgubne. Lecz my należemy do tych, którzy nie pierwey głoszą zwycięztwo, póki zwycięztwo w rzeczy samey nie nastąpi.,,

Z Korfu d. 18. Października.

Monitor tuteyszy donosi pod artykułem z Janiny d. 9 Października, iż wysoka Porta rozkazała, aby Nikoletti Milonopulo, rodem z Korfu, który po sromotnem bankructwie, uciekł z Korfu do Turczech, wydany niezwłocznie był mieszkaiącemu w Korfu C. K. Francuzkiemu jeneralnemu konsulowi. Rozkazała oraz, aby na przyszłość wszyscy Francuzcy poddani, zbiegli do Turczech od woyska lub dla zbrodni, bez zwłoki rzeczonemu konsułowi wydanemi zostali. Przyięte przez W. Sułtana zasady i zupełna zgoda, która między publicznemi władzami i poddanemi obu kraiow zachodzi, odbiera na przyszłość intrygantom lub zbrodniarzom nadzieię uniknienia kary.

Z Medyolanu d. 17. Listopada.

Wicekrólestwo Jchmość, dla zbliżaiącego się połogu Wicekrólowey przenieśli

się z zamku Monza do stolicy tuteyszey.

Szambelan Pruski, Baron Ramdohr miał d. 15 audyencyą u Wicekróla.

Z Ferrary d. 10. Listopada.

W. Xiężna Rossyyska Konstantynowa przeiechała d. 6 b. m. przez Bononią pod imieniem Hrabiny Romanzow do Florencyi.

Od brzegow Menu d. 27. Listopada.

W Xięstwie Nassauskim wyszedł pod d. 9 Października zakaz przesełania od poddanych pieniędzy będącym w Hiszpanii żołnierzom, ponieważ poczta do Bajony przenosi wartość przesełanych pieniędzy, i wielka zachodzi trudność przesełania ich stamtąd daley.

Z Frankfortu przybył do Hanau batalion woyska Francuzkiego. Oczekują tam ieszcze kommissarzy Francuzkich, którzy takie same przedsięwezmą środki względem osadowych i Angielskich towarow w Hanau i Fuldzie, iakie w Frankforcie do skutku przywiedli.

Z Amsterdamu d. 1. Grudnia.

Królewiczowa Następczyna Szwedzka udała się stąd d. 27 Listopada przy wystrzałach z dział w dalszą podroż przez Hamburg do Sztokolmu.

Na iutrzeyszą uroczystość koronacyi Cesarza poczynione iuż tu są przygotowania. Na wszystkich publicznych gmachach i okrętach powiewać będą bandery. W wieczor będzie miasto oświecone, &c.

Gazeta tuteysza zawiera co następuie: "Rachunek dochodow i wydatkow skarbu na rok 1811 podany iest w tey chwili Cesarzowi. Nie ma potrzeby pomnożenia podatkow; skarb znayduie się w tak kwitnącym stanie, iż wydatki na publiczne roboty i budowy dla wewnętrznego dobra będą ieszcze powiększone. Zakłady i szańce w Cherburgu, Hawrze, Antwerpii, Alexandryi, Kastel, Ostendzie, &c. będą bardziey rozszerzone. Dzieła, które same rząd teraźnieyszy w oczach potomności sławnym uczyniłby zdołały. W roku 1810 wydał skarb na te zakłady przeszło 120 milionow. Przeznaczona na to summa w roku 1811 przenosi 140 milionow. Potrzebaż większego dowodu o obfitości skarbu, iak kiedy tak nadzwyczayne summy mogą bydź zaraz wypłacone za roboty, które nie są nagłe i mogłyby wszystkie do dalszego czasu bydź odłożone?,,

Z Peterzburga d. 17. Listopada.

Onegday z rana Newa okrytą lodem została, będąc tego roku 186 dni spławną. Wczoray przechodzono iuż po niektórych mieyscach piechotą po lodzie.

Minister woyny Barklai de Tolli oznaymił woysku w dziennym rozkazie: iż J. Imp. Mość na przełożenie iego raczył wdowie poległego na placu boiu przeciw Turkom Kapitana od Siberyyskich grenadyerow, Ruisau, wyznaczyć pensyą, i raz na zawsze wydał rozkaz do kollegium państwa, aby iak tylko nadeydzie wiadomość o poległym na placu boiu jenerale, officerze sztabu lub niższego stopnia, dowiadywano się zaraz czyli nie zostawili żony lub dzieci, którym bez oczekiwania dalszego rozkazu lub przełożenia ma bydź natychmiast wyznaczona pensya.

Gazeta dworska zawiera pod artykułem z Rygi d. 16 Października:

" Král Gustaw Adolf, pod imieniem Hrabiego Gottorp, udał się stąd na pokoiowym okręcie do okrętu Angielskiego, na którym do Anglii odpłynął.

DODATEK

DO No. 100.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W Niedzielę Dnia 16 Grudnia 1810.

Z Poznania d. 3. Grudnia. (z Gaz. Pozn.)

Miasto tuteysze wiecznie chełpić się będzie drogą dnia wczorayszego pamiątką. W ten dzień, roku 1806, Nayiaśn: Napoleon, Cesarz Francuzow, Król Włoski, zatrzymuiąc się na moment w torze zwycięztwa, obchodził w murach tego miasta na łonie ożywionych nadzieią nowego bytu narodowego Polakow, drugą rocznicę swey koronacyi, przez którą usadowił na gruntownych zasadach los narodu Francuzkiego, a pierwszą sławnego zwycięztwa pod Austerlitz odniesionego, przez które roztrzygł na zawsze interessa Państwa Niemieckiego. Dzień tak ważny obchodzony tu był z naywiększą okazałością, iaka się przynależy sławney rocznicy, i z zapałem, iaki tylko wdzięczność wzniecić może w sercu każdego Polaka ku Zbawcy swemu. Wydane w tym celu przez JW. Prefekta rozporządzenia, za zniesieniem się z władzą woyskową, naylepszym zostały uwieńczone skutkiem. O godzinie wpół do 11tey władze cywilne, woyskowe, administracyyne i sądownicze, zgromadziwszy się u JW. Jenerała dywizyi Dąbrowskiego, maiąc na czele swych przełożonych, udały się do kościoła parafialnego, gdzie w assystencyi woyska w szpaler uformowanego, officerow gwardyi narodowey, w przytomności licznie zebranego obywatelstwa, odprawiła się msza S. przy wybornie urządzoney muzyce. Po mszy, śpiewane było uroczyście *Te Deum* i modlitwa *Salvum fac Imperatorem*, a w czasie tym szeregi woyska przed kościołem uszykowane dawały ognia z ręczney broni. Po skończonem nabożeństwie udały się władze w assystencyi woyska do mieszkania JW. Prefekta Departamentu. O godzinie 3 po południu dany był przez JW. Prefekta wielki obiad, pod czas którego przez W. Kanonika Chłapowskiego spełniane zostały uroczyście toasty za zdrowie Nayiaśn: Cesarza Napoleona, i Nayiaś: Cesarzowey Ludwiki. Wieczorem ratusz i całe miasto było oświecone. Dom Teatralny zaszczycony tego samego dnia w roku 1806 obecnością Nayiaś: Napoleona na balu, danym przez Obywateli Departamentu tuteyszego na uczczenie wspaniałych iego dla nas zamiarow, szczególniey był przeznaczony zewnątrz i wewnątrz dla uświetnienia tey uroczystości. Przed tym domem wysta-

wiona była illuminacya, w kształcie półkoła. Srodek półkoła zaymował ołtarz ofiarny, przy którym osoba wielkości kolosalney wystawiaiącą opiekunną boginię miasta koronę Cybeli na głowie, lała na ofiarę spirytusy, rozmaitemi palące się kolorami. Na czele ołtarza widać było połączoną cyfrę N. L. Po bokach czytać się dały napisy: *Bitwa pod Austerlitz Dzień 2go Grudnia* 1810. W głębi półkoła odległego na 20 krokow od domu teatralnego, stał portal rzęsistym okryty ogniem. Po prawey i lewey stronie w transparentach owalnych unosiły się następuiące napisy! *Napoleonowi wdzięczni Polacy.* — *Batalia pod Austerlitz w dzień koronacyi dnia* 2go *Grudnia.* Owal ten z lewey strony zdobił Orzeł Francuzki, a z prawey, żelazna korona Włoska. Nieco daley, zaymowały obwod półkoła dwa obeliski 28 stóp wysokie, mnóstwem lamp okryte. Na obelisku po lewey stronie widzieć się dał w transparencie napis: *Niech żyie Napoleon!* a po prawey: *Niech żyie Ludwika!* Daley ieszcze stały dwie piramidy samemi upiękrzone lampami. Wszystkie te poiedyncze przedmioty ieden od drugiego w odległości na stóp 30, łączyły się w nader gustownie urządzonym kształcie rozwieszonemi i z lamp rzęsistych przeplatanemi girlandami, pod któremi szpalery zamykały cały obwód światła. Boki obwodu, począwszy od ostatnich piramid, ciągnęły się przez rozstawione kagańce aż do ulicy Napoleona; żywy ich ogień porównywany z goreiącem w odległości światłem, okrywaiącem dekoracye, obeliski, i t. d. wielce się przyłożył do pysznego widoku, iaki się stawił oczom w prześlicznym prospekcie. Wewnątrz teatru, towarzystwo artystow drammatycznych pod dyrekcyą P. Kaspra Kamińskiego, bawiące publiczność tuteyszą od nieiakiego czasu, grało Komedyo-Operę: *Okopy na Pradze.* Sztuka ta przyięta była nayżywszemi oklaski. Po niey, za podniesieniem kortyny ukazało się popiersie Napoleona w transparencie z wierszami pod spodem. Teatr reprezentował lasek. Piedestal, na którym opierał się wizerunek, otoczony był armaturą i znakami zwycięztwa. Po obu stronach stały w paradzie dwa rzędy grenadyerow, a w środku dwa chory aktorow i aktorek, śpiewaiąc Kantatę na cześć W. Napoleona, stosowną do uroczystości dnia tego, pośród licznych wystrzałow z ręczney broni, dawanych przez woysko na placu Napoleona. Bilety na to widowisko rozdane były bezpłatnie imieniem JW. Prefekta. Liczba widzow przenosiła znacznie liczbę rozdanych biletow. Teatr był napełniony, iak nigdy. Oklaski i okrzyki powszechne. Wszystko się cisnęło, aby bydź świadkiem i uczestnikiem uroczystości i zabawy, na cześć Zbawcy swego wyrządzoney.

Z Frankfortu d. 26. Listopada.

Gazety nasze pod napisem: "Kolegium Xiążąt d. 24 Listopada„ zawieraią doniesienie o paleniu Angielskich towarow i o dochodzeniu czyli rzetelnie podany był zapas osadowych towarow. W Wisbaden i offenbachu iuż to nastąpiło, a w Xięstwach Saskich, Anhalt, Meklenburgu i Oldenburgu, iako też w wszystkich kraiach kolegium Xiążąt ligi Reńskiey, nastąpi przed 1 Grudnia.

Od granic Hiszpańskich d. 3. Listopada.

O teraźnieyszem stanowisku rozmaitych korpusow Francuzkich w Hiszpanii czytamy co następuie: Pierwszy korpus,

pod dowodztwem Marszałka Wiktora, stoi w okolicach Kadyxu i opasuie tę twierdzę. Drugi korpus, pod dowodztwem Jenerała Reynier, (dawniey Marszałka Soult) wszedł do Portugalii i stoi teraz, ile wiedzieć można między Lizboną i Santarem. Trzeci korpus, pod dowodztwem Jenerała Suchet, stoi nad brzegami Ebro nie daleko od uyścia tey rzeki. Czwarty korpus, pod Jenerałem Sebastiani trzyma osadzoną część prowincyi Murcya i połudńiową Andaluzyą. Piąty korpus, pod Marszałkiem Mortier, utrzymuie się w połudńiowey Estramadurze i grozi granicom południowey Portugalii. Szosty korpus, pod rozkazami Marszałka Ney, wystawia część postępuiącego od Koimbry ku Lizbonie woyska i dąży ku uyściu Tagu. Siodmy korpus, pod dowodztwem Marszałka Macdonalda, rozłożony iest wzdłuż brzegow Katalońskich; prawe iego skrzydło opiera się o twierdzę Rosas, środek zasłania Barcelonę, a prawe skrzydło stanowi isko trzeciego korpusu nad uyściem Ebro. Osmy korpus, pod rozkazami Xcia Abrantèskiego, stanowi przednią straż woyska Portugalskiego. Dziewiąty korpus pod dowodztwem Jenerała Kellermana, stoi w północno-zachodniey Hiszpanii. Dziesiąty korpus nakoniec, pod Jenerałem Drouuet, znayduie się zapewne teraz na lewym brzegu Duero i Koa, i zasłania z tyłu woysko stoiące przed Lizboną. Nie należące dotych dziesięciu, korpusow i zostaiące pod bezpośredniemi rozkazami Króla porozstawiane są wewnątrz kraiu rozmaite oddziały woyska, dla poskromienia kup rokoszanow, zapewnienia związkow i utrzymania wszędzie spokoyności i porządku. Znacznieyszemi z tych oddziałow są Jenerała Belliard stoiący w Madrycie i koło Madrytu; korpus Jenerała Lorge w Manchà; Kolomna pod dowodztwem Jenerała Hugo w prowincyi Gwadalaxara; oddział w dawney Kastylii, pod dowodztwem Jenerała Roquet, i w Nawarra pod Jenerałem Dufour. Sprzymierzone woyska, które w Hiszpanii działaia, nie wystawiaią oddzielnego korpusu; ale przyłączone są tak do czynnego woyska, iako też do stoiących wewnątrz odziałow. Co do działania wszystie te korpusy dzielą się na cztery głowne woyska pod następuiącemi nazwiskami; 1) Woysko wewnętrzne i północno-zachodniey Hiszpanii, pod bezpośredniemi rozkazami Króla Jozefa; 2) Woysko Portugalskie, pod naczelnem dowodztwem Xcia Esslingi, Marszałka Masseny; 3) Woysko południowey Hiszpanii, pod naczelnem dowodztwem Xcia Dalmacyi, Marszałka Soult; 4) Woysko wschodniey Hiszpanii pod rozkazami Marszałka Macdonalda. Naczelnicy czterech tych woysk zdaią raporta swoie Xciu Neufszatelskiemu i Wagramskiemu, iako Majorowi jenerałowi wszystkich woysk w Hiszpanii i Portugalii będących.

W tey chwili rozchodzi się wiadomość, że kolomna woyska Francuzkiego opanowała ważny port i miasto Oporto, tak iż woyska nasze są teraz panami uyścia rzeki Duero.

DONIESIENIA.

W Krakowie w Księgarni Gröblowskiey wyszedł świeżo z pod prasy Kalendarzyk na rok 1811 pod tytułem Krakowski z 8 arkuszy złożony, i 14 Kopersztychami przyozdobiony, to iest: widokiem Miasta Krakowa, dwunastoma illuminowanemi o-

brazkami włościan z okolic Krakowa, i większym illuminawanym koperszytychem wzięcie szturmem Zamoyścia, wyobrażaiącym — Materye w nim umieszczone są naftępuiące: Powinszowanie Nowego roku — Genealogie wszyftkich panuiących w Europie — Pierwsi Urzędnicy państwa Francuzkiego i Xięftwa Warszawskiego. — Władze Sądowe i Adminiftracyyne czterech Departamentow nowo do Xięftwa Warszawskiego wcielonych. — Wiadomość o Francyi i Paryżu. — Dawnieysze i naynowsze związki Francyi z Polską. — Hiftorya o Puławskim. — Dokładne opisanie Krakowa z okolicami. — Charakter i obyczaie umieszczonych w obrazkach włościan. — Krótki opis Zamościa, i kurs bankocetli Wiedeńskich od 1go Stycznia r. b. do oftatniego Liftopada zebrany. Kalendarzyk ten iest na papierze Hollenderskim drukowany, w safian czysto oprawny z futeralikiem i kosztuie na srebrną monetę zł. pol. 9. Doftać go można w niektórych głównieyszych Pocztamtach.

2do. W teyże samey Księgarni znayduie się skład wszyftkich drukow Rządowych iakie w biórze JW. Miniftra Sprawiedliwości wychodzą, to iest: Wzory czynności Sądowych; — Precedura kryminalna; — Taryfa kursu bankocetli Wiedeńskich; — Dzienniki Praw od Nru 1go aż do 23go inclusive i t. d. a których za tęż samą cenę iak w Warszawie doftać można.

Dyrektor Skarbu Publicznego w Departamencie Krakowskim.

Na mocy zlecenia JW. Miniftra Skarbu pod dniem 27 Października wydanego, uwiadomia Publiczność handluiącą, iż lubo iż w ten czas tylko od towarow Francuzkich ieden procent cła pobierany będzie, gdy rzeczone towary będą opatrzone Certyfikatem d'Origine Francuzkim, wizowanym przez JW. Serra Rezydenta w Warszawie. Skoroby zaś Certyfikaty d'Origine Francuzkie, nie były wizowane przez JW. Serra, komory celne i remissowe, pobierać będą 6 procent cła, tak iak od innych towarow zagranicznych n. p. z Saxonii, Auftryi i t. d. pochodzących, lub też Impoft od takowych, które temu podlegaią.

2do. Towary, które nie pochodzą z Francyi, i nie są Francuzkiemi, lecz przychodzą z portow, a nie są opatrzone Certyfikatami wizowanemi przez JW. Serra, do kraiu Xięftwa Warszawskiego nie będą wpuszczane, wyiąwszy gdyby były deklarowane do miaft Remissowych czyli departamentowych. W ten czas komory graniczne maią zalecenie, expedyować towary z portow przychodzące choć bez Certyfikatow wizowanych przez JW. Serra, ale komora Remissowa takowych nie wyda ze składu, dopokąd Certyfikat wizowany nie będzie okazany, a gdyby to nie naftąpiło w przeciągu 2 miesięcy, kupcowi proces będzie uformowany. Dan w Krakowie d. 6 Liftopada 1810 roku.

A. Węzyk.

T. Witkowski. J. S. D. J.

Niżey podpisany ma honor donieść Prześwietnemu Publikum, a mianowicie właścicielom dóbr i posiadaczom browarow, gorzelni, tudzież robiącym saletrę i hałun, iż w iego fabrycznym domu, pod Nrm 14 na Kaźmierzu, znayduie się znaczna liczba wielkich i mnieyszych beczek, żelaznemi i drewnianemi obręczami obitych, za gotowe pieniądze do sprzedania.

Tamże doftać można oprocz winnego i ordynaryynego octu, także octu ftołowego w butelkach, tudzież w dobrych gatunkach prawdziwego i czyftego Auftryackiego białego i czerwonego i Węgierskiego wina; dobrego czerwonego wina czyli *Ausbruchu* Erlauskiego, tudzież rożnych gatunkow wina Francuzkiego w beczkach i butelkach, a na przyszłość wódki Francuzkiey, Araku i Rumu. Dyrektor mieszkaiący w powyższym domu ftarać się będzie iak naylepiey każdemu usłużyć, i ma do sprzedania znaczny zapas beczek rożney wielkości przygotowany. W tymże domu znayduią się dwa używane, ale ieszcze dobre billary, z wszyftkiemi potrzebami do sprzedania.

Życzący sobie co z wymienionych win, octow i sprzętow nabydź, zgłosić się także mogą do kamienicy na ulicy Grodzkiey pod Nrm 228 na pierwsze piętro.

W Krakowie dnia 30 Liftopada 1810.

Henryk Aebly.